

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemanj velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljanj velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnine in oznanila (inserte) vsprejema upravnštvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 200.

V Ljubljani, v petek 1. septembra 1899.

Letnik XXVII.

Vabilo na naročbo.

S 1. septembrom pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gl. | Četrt leta 3 gl.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gl. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnštvo „Slovenca“.

Tako ne sme dalje!

Kdor nepristransko presoja politični položaj v Avstriji, mora priznati, da ima katoliška ljudska stranka jako težavno stališče. Vse okrog se peni in buči razburkano morje nemško-nacionalnega gibanja. Nemška opozicija je napela vse življenjske sile, da pritegne katoliško ljudsko stranko k nemški vzajemnosti, razruši sedanjo vedno državne zbornice ter dobi zopet vaje v roke. V živem spominu so še surovi napadi na posamezne člane katoliške ljudske stranke ob času najhujše obstrukcije. Pitali so jih z izdajicami nemškega naroda in drugimi nečutenimi psovki. Toda razun dveh ostali so vsi trdni in stanoviti v zvezi s Slovani ter potrpežljivo prenašali sumničenja svojih krvnih bratov. Le političen zalepljenec se more pri nas pohujševati, ako poslanci katoliške ljudske stranke in njihova glasila, ki zastopajo trdo nemške okraje, ne soglašajo vedno v vseh malenkostih z nami. Pomisliti moramo, da posameznik ne pozna naših razmer, in

konečno tudi za-nje velja prislovica, da kri ni voda. Bodimo pravični v tem oziru, ko za-se zahtevamo pravičnost.

Jako pomenljivo pa je, da se ravno sedaj, ko je nemško gibanje doseglo svoj vrhunec v različnih demonstracijah, po vrsti oglašajo najvidnejši zastopniki katoliške ljudske stranke ter roté vlado, da resno nastopi proti hujšakem ter zatré revolucijsko gibanje. Tako je dne 24. avgusta sedanji načelnik katoliške ljudske stranke, dr. Kathrein, na shodu v Paču blizu Inomosta odločno obsojal obstrukcijo in nemško-nacionalni terorizem. Da je s svojimi besedami v živo zadel nemško opozicijo, pričajo pikri in zbadljivi odgovori raznih opozicijskih glasil, ki očitajo katoliškemu poslancem, da za Čehe in druge Slované pobirajo kostanj iz žerjavice.

Še odločneje je dne 27. avgusta obsojal obstrukcijo predsednik državnega zbora, dr. plem. Fuchs. Rekel je mej drugim: »Neskončno obžalujem postopanje nemških radikalcev in njihovih glasil, ki so brez vsacega rodoljubja avstrijsko državno misel brez strahu zavrgli in se drznejo svoje protiaustrijske namene širiti mej ljudstvom ter netiti sovraštvo in razdor med avstrijskimi narodi. Živo obžalujem tudi nečuteni in vse obsodbe vredni »švindelj«, ki ga uganjajo z geslom »Proč od Rima« ... Še bolj pa obžalujem, da s temi nemško-radikalnimi živji simpatizujejo tudi nekateri naši dijaki in celo uradniki ter se bratijo z njimi. Temu je treba konec storiti z vso odločnostjo. Tu ne pomagajo bojazljivi odloki in polovičarska sredstva, temveč le moška odločnost more državni voz potegniti iz nevarnega položaja. Cesarju udano in rodoljubno prebivalstvo željno pričakuje takega odločnega koraka.«

Državni poslanec dr. Kern, tudi član katoliške ljudske stranke, je minolo nedeljo končal svoj govor: »Neumevno se nam zdi postopanje vlade nasproti hujškanju nemških radikalcev. Godé se stvari, katerih ni več mogoče opravičevati.

Vladni organi so večkrat najodločnejši agitatorji za Wolfa in Schönererja. Kako pridemo mi katoliki do tega, da nas gotovi vladni organi vedno žalijo v naših verskih in rodoljubnih čustvih? Naša stranka podpira vlado, a vladni organi nas pobijajo in pri volitvah celo volilce strahujejo. Konstatovati moramo, da katoliško prebivalstvo nima prav nobenega zaupanja do nemško-radikalnih uradnikov. Gineva zaupanje do sodnikov, davčnih in političnih uradnikov. V kateri državi smejo od države plačani uradniki hoditi roko v roki z veleizdajskimi strankami, za-nje javno agitovati ter one psovati, ki se boré za državo in dinastijo? Mi smo se naveličali, da bi še dalje držali hrbe nemško-radikalnim uradnikom! Mi odločno zahtevamo od vlade, da stori konec pohujšljivemu postopanju radikalnih uradnikov, ako še računa na našo podporo. Ali naj stopijo v trumah na plan naši kmetje in delavci, da nam verujejo, kako je prebivalstvo ogorčeno proti radikalnim uradnikom?!

In dr. Ebenhoch je pisal dne 29. avgusta v »Linzer Volksblatt-u«: »Dve leti smo mirno gledali in potrpežljivo prenašali vse zaničevanje in preganjanje svojih nasprotnikov. Toda naša potrpežljivost je izcrpana. Vidi se, kakor da bi se v naši državi bali le onih, ki so radikalni. A radikalni moremo biti i mi. Katol. ljudska stranka je močna stranka; za njo stoji nemško prebivalstvo planinskih dežel. To dobro ljudstvo mora samo svojo stvar vzeti v roke in videti hočemo, ali bode odmeval njegov glas. Tako ne more in ne sme iti dalje.«

Tem besedam ničesar ne dostavljamo.

Ljudske knjižnice.

(Konec.)

Nasproti socialnim demokratom zahtevamo varstvo individualizma v pravi meri. Oni lahko shajajo z nerazumnim proletarijatom, mi moramo skrbeti za to, da vsak reprezentuje samostojnega

LISTEK.

Vilharjeva opera: „Smiljana“.

(Konec.)

Tako sodi o Vilharju francoski kritik. K njegovi laskavi sodbi bi mi pridejali še nekaj besedij. Vilharjeva »Smiljana« je velike važnosti za naš glasbeni napredek. Da bo seznanila druge kulturne narode s hrvatsko narodno glasbo, to je gotovo. Gladki, res dovršeni nemški prevod ji bo odprl pot v nemške kroge, in tam se bodo čudili novejši nemški skladatelji nad gorkoto in prisrčnostjo jugoslovanske lirike. Treba jim je, da se suhoparni, po silnih efektih težeči glasbeni anarhisti oživé ob prisrčnih zvokih prave narodne južne glasbe. Videli bodo, da potrebuje hiperkritični, od enostranskega umovanja zavedeni estetični čut krepkega, zdravega, res človeškega čustvovanja. Tudi secesionisti bodo videli, da dobé veliko več Nemcem še tujih idej v jugoslovanski glasbi, nego pri svojih severnih germanskih, zlasti švedskih sosedih.

Pa tudi pri nas bo »Smiljana« ugodno vplivala. Saj se pri nas mladi talenti sedaj tako radi učé umetnosti pri slabejših modernih umetnikih velikih narodov. Secesijonistiška bolezen je prevzela slikarstvo, kiparstvo, pesništvo in tudi glasbo. Novo, novo mora biti vse! In ker ne morejo v sedanjih umetniških mejah ustvariti novih, originalnih slik, zato skačejo tako radi čez estetiške meje in nam podajajo stvore, ki so sicer originalni, nekateri celo ženijalni, a niso lepi. Velika zasluga Vilharjeva je, da stoji on nad tem modernim naziranjem, ki bo morda še kratko dobo vladalo, a bo kmalu propadlo. Sedaj bo morda kak »moderni« še odvrčal »Smiljanov«, a ta megla bo prešla, in čista estetična lepota bo zmagala. Vilhar se ni udal nobeni šoli. V orkestraciji uporablja vsa moderna sredstva, a zmerno in premišljeno, kot pravi umetnik. V zborih je čisto naroden, a pri tem združuje z narodno preprostostjo čistost klasične oblike. V recitativih in dvogovorih je pa pokazal, da zna tudi vsa tehnična moderna sredstva rabiti, kedar mu služijo za umetniški učinek. Da bi se

pa jednostransko udal jedni struji, to mu je prenizko.

Vilhar združuje upravičene težnje raznih šol. Melodijozna ritmika, ki jo gojé Lahi, in abstraktno umovanje Nemcev se tu srečuje v obliki jugoslovanske narodne glasbe. Mislim, da se ne motim, če rečem, da je ravno to presenetilo francoskega kritika. Videl je tu združenega Wagnerja »Verdijem« — dva nasprotna tečaja v lepi harmoniji. Vilhar ne reflektira na fenomenalne učinke Wagnerjeve, in jih tudi nima. Kot pravi južni Slovan je komponiral iz svoje duše. On ima svoj »milieu«, kakor si je Zajc ustvaril svojega. Kdor bi iskal vspešnic, bi morda pri Haydnu našel sličnih elementov, na primer pri Haydnovi XI. simfoniji in v začetku tretjega čina »Smiljanek«. A priznati se mora, da je vsak v svojem smislu motiv, ki ga je vzel iz zaklada narodne glasbe, samostojno in duhovito izpeljal. Vilhar se je pokazal v »Smiljani« ne le kot dramatik, ampak tudi kot simfonik. V marsičem je Vilhar realist, na primer dražba je prav realistična. A s tem združuje čisto romantiško sceno: zbor vil. Vese

državljana. V prihodnji socijalistični državi bi bili delavci le stroji, v državi, uravnani po krščanskih načelih, bodo ljudje. In ker bodo ljudje, bodo morali nekaj znati.

Že sedaj morajo dobiti delavci več dobrega berila. Če delavec ne pride do razvedrila, če opravlja vedno le isto reč, postane apatičen, poprime se ga nekaka letargija. Njegove duševne zmožnosti se polagoma pozgube, ni mu dosti več tudi za lastni obstoj. Mikajo ga samo še posvetne naslade in strasti. Knjiga naj ga usposobi za višje ideje!

S skrajšanjem delavnih ur bo dobilo delavsko ljudstvo mnogo časa v odpočitek. Kaj naj takrat počne? Nevarnost je velika, da se uda lenobi in pijančevanju. Išče si vsaj družčine, v kateri se razgovori. In kje dobi prej družčino, kakor v gostilni? Časniki ga zanimajo, dobi jih zopet v gostilni. Sprva pije le zmerno, sčasoma se pa navadi pijači, ki mu postane glavna reč. Moralno se pogreza, socialno se potaplja. Pijača mu uniči vso energijo, vso žilavost, vsako redno, pametno mišljenje. Doma ima ženo in kopo otrok, on se pa druži po ulicah in beznicah z bitji dvomljive moralne vrednosti. Vsako družinsko življenje se konča. Žena žedi doma v žalosti, mladina se po-teplje po ulicah ter se bliža brzim korakom propasti. In kadar pride mož domov, se prične jok in pretep. Žena zgubi čut za svoje ognjišče, za ljubi dom, pušča vse v neredu in s tem zopet odganja moža od doma. — Zadostuj! Posledice pijančevanja so se že dostikrat opisavale.

Mesto gostilne ljudske knjižnice! Nespametno bi bilo misliti, da bo ljudstvo kar tako na lepo prigovarjanje pustilo popivanje. Hoče nadomestila in to po pravici. Ako bo delavec prijazen dom in doma razvedrilo, ne bo ga puščal v nemar. Rad bo ostal v krogu svojih ljubljencev, svojih otrok. Vzgaljal jih bo in se sam navzel ljubezni do svojih gojencev. Družilo bi pa bila knjiga, katero bi skupno brali. Vrh tega bi še vsak po svoji potrebi čital, kar ga najbolj zanima: mati gospodinjske liste, oče politične časnike in strokovne knjige, otroci pa fantazijo oživljujoče pripovedke. V rednem družinskem življenju je sreča, v njem rešitev iz socialne propasti. Ravno v naših časih se mora povzdigniti družina. Ako bo ta obstala, ohranili se bodo narodi, tudi slovenski.

Ljudske knjižnice širijo izobrazbo, strokovno znanje, varujejo нравnega propada in krepe družinsko življenje.

O socialnem in etičnem pomenu teh knjižnic so bili prepričani možje, kakor veliki Gladstone, ki je z besedo in dejanjem podpiral to napravo. Pisatelj Dickens je povedal ob priliki, ko se je otvorila ljudska knjižnica v Manchestru, naslednjo resnično misel:

»Prepričan sem z vso močjo svojega verskega čuta, da se človek ob večjem znanju in spoznanju čedalje ponižnejši in vernejši vrača k viru modrosti«. Pisal je za ljudstvo in to je bralo v toliko večji meri njegove spise, v kolikor so mu bili pristopnejši. Pisatelj, ki se je zavzel za knjižnice, je dobil največje plačilo: njegovi spisi, njegove misli in ideje so zašle v ljudstvo.

Na Angleškem, Francoskem, Nemškem se gibljejo. Katoliki na Nemškem in v Švici obračajo vso svojo pozornost na ta del ljudske šole.

ljak Gjukan bi bil primerna oseba za kako »opero buffo«, a Vilhar nas takoj prestavi na čisto religiozna tla: orglje doné iz cerkve veličastno resno, in v obeh molitvah se združuje narodni značaj z verskim vnosom v lepo harmonijo. Tudi razni značaji so glasbeno v popolni jasnosti določeni: lokavi bariton Marko, pijani bas Gjukan, strastni sopran Smiljana, burni, junaški tenor Nikola, pošteni, počasno misleči, zvesti bariton Božo s svojo enako plemenito sestro Marico (alt), intrigantni mezzosopran Marta in slednjič basist birič z raznimi ljudskimi zbori so sistematično eksponirani in dosledno izvedeni v vseh govorih in dejanjih. Želimo, da bi se pri nas glasbeni krogi seznanili s to opero vsaj v glasovirski izdaji, ki jo je izdal skladatelj. Cena 5 gld. ni previsoka z ozirom na veliki obseg knjige (186 str. v četvorki) in na lepi natisek. Posvetil jo je gospod skladatelj znanemu rodoljubi, svojemu stricu in dobrotniku Ivanu Vilharju. Upamo, da si bo ta lepa opera osvojila tudi ljubljansko gledališče in da se bo slišala tudi izven mej jugoslovanske domovine. E. L.

Avstrijci so zadnji, nismo pa zadnji Slovenci. Naša dolžnost je, da se tudi v tem oziru kaj stori. Ne bodimo brezbržni, snujmo si tudi mi ljudske knjižnice po mestih, po deželi za kmečko ljudstvo pa župnijske knjižnice!

Ljudska knjižnica se ne da na mah osnovati. Zbirali bomo dlje časa književne in denarne prispevke.

Prosimo toraj najprej knjig. Mnogokateri ima v svojih omarah zaprašene kopice knjig, katerih več ne rabi. Knjige družbe sv. Mohorja, slovenske Matice in druge bi se dale še prav dobro uporabiti, ako bi se nam doposlale. Imamo sledeči načrt:

1. Izmed došlih knjig hočemo po en iztis prihraniti za ljudsko knjižnico v Ljubljani. V kratkem času se jih bo nabralo precejšnje število. Ob enem se bodo potem kupovanja nabavljale strokovne knjige, tudi nemške. Ko jih bo dovolj, se otvori ljudska knjižnica.

2. Knjige, ki nam bodejo došle v več iztisih, bomo porazdelili v manjše zbirke, katere hočemo pošiljati na naše obmejne kraje: na Koroško, Štajersko, v Istro. Tu bo gotovo kako slovensko društvo ali župnik ali učitelj tako prijazen, pa bo prevzel zbirko v oskrbo ter iz nje posojal knjige ljudstvu. Takih malih knjižnic, ako smem te zbirke tako imenovati, potrebujejo zlasti v krajih, kjer je dosti slovenskih delavcev n. pr. po rudnikih, v velikih mestih itd. Gotovo bi dobro vplivale v verskem, še bolj pa v narodnostnem pogledu.

3. Knjige, katerih bi imeli v prav veliki obliči, tako mogoče stare knjige družbe sv. Mohorja, bomo poslali tudi na meje, vendar s tem namenom, da jih tam kar razdelé.

Poleg knjig pa prosimo denarja. Kdor ne more drugače prispevati, naj vsaj podari majhno vsoto, ker bomo imeli z razpošiljanjem in z upravljanjem velike stroške. Častna dolžnost vsakega Slovenca je, da po svojih močeh pomore uresničiti označeno človekoljubno idejo. Imena darovalcev bomo objavili v časnikih. Poročali bomo tudi, kako daleč da smo s stvarjo napredovali in kakšni da so vspehi.

Darove naj blagovoli cenjeno občinstvo pošiljati naslovom: J. Dermastia, stud. iur., Ljubljana. Vodmat. R.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. septembra.

Češki glasovi o Chlumeckega postvu v Išli. V čeških krogih je zavlada precejšnja nezadovoljnost, ko se je zvedelo, da je baron Chlumecky poročal v Išlo o notranje političnem položaju. Mladočeški listi so objavili tem povodom zelo ostre članke in »Narodni Listy« so bili celo zaplenjeni radi jednega takih člankov. Tudi praška »Politik« se peča v včerajšnji številki s to zadevo in piše mej drugim: Ministerski predsednik grof Thun v teh burnih dneh ni potoval v Išlo. Zato je pa bil pozvan baron Chlumecky, kjer je fungiral kot svetovalec vladarjev. Akoravno si ne moremo lahko predstavljati, da bi Chlumecky aktivno posegel v notranjo politiko in prevzel vladne vaje, vendar je vsakemu jasno, da je njegova prisotnost v Išli znamenit pripomoček za presojo sedanjega položaja. Akoravno o avdienci v javnosti ni prav nič znanega, se vendar z gotovostjo sme sklepati, da se ni sklenilo še prav nič določnega za slučaj, da bo brezvspešno prihodnje zasedanje državnega zbora. Vlada toraj od strani krone nima še nikakega določnega pooblastila. Ko bi temu ne bilo tako, bi bilo nepotrebno iskati sveta pri baronu Chlumeckem. Govorilo se je te dni o odpravi jezikovnih naredeb Nemcem na ljubo, toda dokler bo dr. Kaizl član sedanje vlade, je ta trditev naravnost nesmisel. Mogoče pa je, da računa vlada še vedno na nov jezikovni zakon. Potem je umljivo, da se zve tudi mnenje nemškega liberalnega veleposestva, ki je važen član nemške parlamentarne skupine. Potrebno je nekda to tudi z ozirom na nagodbene predloge, ker je s pridobitvijo liberalnih veleposestnikov vendar le nekoliko več nade, da se oslabi obstrukcija. Vkljub temu pa so odločnejši koraki od strani vlade in desnice nujno potrebni. Ker se vlada omejuje večinoma samo na defenzivo, je neobhodno potrebno, da desnica opusti dosedanje pasivnost in si pripravi pot za slobodno akcijo. »Politik« je nadalje

mnenja, da se vladi ne zdi umestno obvestiti vladarja o resničnem stanju sedanjih razmer. To morajo popraviti možje na desnici, kajti tako odkritih svetovalcev, kakor je Chlumecky, je najti gotovo tudi v desniških vrstah. Slišati je treba oba zvona, zvedeti mnenje desniških in levičarskih parlamentarcev, potem bo še le jasno, ali je še kaj življenja v našem parlamentu, ali ga ni več. Iz vseh teh mislij je toraj razvidno, da desniški krogi niso zadovoljni s pojasnili o političnem položaju samo z levičarske strani.

Finančni minister dr. Kaizl se je po poročilu listov, katerim pa ne smemo pripisovati posebne verjetnosti, v zadnjem času nekaj spriz naučnim ministrom grofom Bylandt-Rheidtom in pa s trgovinskim ministrom baronom Dipaulijem. V obeh slučajih so baje povod razporu Nemci, katerim hočeta ustrezati imenovana dva moža proti volji finančnega ministra. Baron Dipauli želi, da se Nemcem bolj ustreza v obrtnem in gospodarskem oziru, naučni minister pa zahteva vedno več drobiža posebno za nemške šole, kar pa ni ljubo dr. Kaizlu, in zato so si baje ti možje nekako nasprotni. Jediniga zvestega prijatelja ima dr. Kaizl neki samo v ministerskem predsedniku, ki je popolno pod njegovo komando in je voljan vse žrtvovati za zvezo mej fevdalci in Mladočehi. To vse, kar imenujejo sedanji vladi nasprotni listi »vladno bolezen« in kateri posvečujejo kar cele članke, je najbrže do cela izmišljeno in le iskrena želja liberalcev in nacionalcev, da bi se kaj takega res pripetilo.

Shod nemških katolikov je bil z včerajšnjim popoldanskim zborovanjem zaključen in nada je opravičena, da bo obrodil mnogo sadu posebno z ozirom na nemško-nacionalno protirimsko gibanje. Na shodu je bilo vsprejetih več, deloma že iz prejšnjih enakih shodov znanih resolucij. Nova je mej drugimi resolucija, v kateri zahtevajo zborovalci, »naj se poučuje verouk v ljudskih šolah v interesu vere in nravnosti vedno v materinščini«. Ta resolucija je očitno naperjena proti pruski vladi, ki ne dovoli Poljakom niti jedne lastne ljudske šole in ki je prepovedala katetom poučevati poljske učence verouk v njih maternem jeziku. Nemškim liberalcem in nacionalcem ta, kakor tudi vse ostale resolucije niso po volji in zato rohne proti prirediteljem shoda. Te vrste ljudem je seveda vse odveč, karkoli je v zvezi s krščanskim imenom. Udeležniki shoda se seveda ne brigajo za kozolce, ki jih prevračajo njih nasprotniki, dobro vedoč, da se bore za dobro stvar, ki bo konečno zmagala na vsi črti, bodi to ljubo framasonskim elementom raznih dežel ali ne. Prihodnji 47. shod nemških katolikov se vrši po sklepu sedanjega shoda v Bonnu.

Zarota v Franciji. Raznim francoskim oblastvom se je posrečilo, kakor poročajo židovski listi, priti na sled tajnim antisemitskim in rojalističkim zvezam, ki se nahajajo večinoma v vseh francoskih mestih in katerim baje načeluje sedaj zabarikadirani Jules Guérin. Preiskovalnemu sodniku Fabre in njegovim številnim plačanim vojunom se je posrečilo dobiti v roke tudi več tajnih pisem, iz katerih je razvidno vse gibanje teh »zarotnikov«, najvažnejše dokumente pa ima baje v rokah generalni delegat Guérin, ki jih pa seveda ne bo izdal iz rok. Z vso silo so se toraj vrgli na »zarotnike«, sovražnike republike, in v kratkem se snide državno sodišče, ki se bo pečalo s to, za celo republiko skrajno »nevarno« afero. — Mej tem pa, ko uganjajo te otročarije in burke, nevredne vsakega pravega Francoza, se nihče ne zmeni za druge resnične sovražnike Francije, za anarhiste in njih verne sodruge socialne demokrate, ki so provzročili Franciji in nje prebivalstvu ogromno škodo, posebno povodom zadnjih nemirov v Parizu. Proti tem zarotnikom pa nihče niti z mazincem ne gane in morda niti sedaj aretovanih ne bodo pozvali pred sodišče. Vsaj provzročitelja nemirov še sedaj niso dobili, pač najboljši dokaz, kako malo se brigajo v Franciji sedanji vladajoči elementi za prave zarotnike.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. septembra.

(Kanončno vmeščeni) so bili č. gg.: Gustav Koller na župnijo Poddraga dne 29. avgusta; Janez Rihtaršič na župnijo Loški Potok dne

30 avgusta in Anton Moré na župnijo Bukovščica dne 31. avgusta t. l.

(Osebnosti.) Začasni glavni učitelj na učiteljski pripravnici v Kopru in okr. šolski nadzornik Fran Finžgar je imenovan stalnim učiteljem ravnotam; suplent na državni gimnaziji v Kopru E. Dalponte je premeščen na tamošnje pripravnico, začasni učitelj na Elizabetinem gimnaziju na Dunaju Fr. Gschnitzer na državno gimnazijo v Pulju, prof. na mariborski gimnaziji K. Kirchlechner v Inost, dr. A. Petak s celovške gimnazije na Dunaj, dr. A. Hopfgartner s celovške gimnazije v Ljubno, A. Wekner z Dunaja na realno v Mariboru, E. Bruno z Dunaja na gimnazijo v Beljaku, dr. Jos. Gmeiner iz Pulja na Dunaj. — Na Dunaju je 28. avgusta umrl Jos. Lercher, revident pri severozapadni železnici, rojen Ljubljancan.

(Umrla) je sinoči ob 9. uri v tukajšnji bolnici usmiljena sestra Adelgunda Kokoč od sv. Barbare pri Vurberku na Štajerskem, ki je nad 30 let neprestano stregla jetičnim moškim bolnikom na medicinskem oddelku. N. v. m. p.

(K slavnosti ljubljanskega gasilnega društva) 7., 8. in 9. septembra t. l. so se prijavila doslej nastopna društva: Gasilno društvo v Brezovici, Mokronogu, Polhovem gradu, Dobrovi, Škofljici, Šmartnu pri Litiji (z zastavo), Trebnjem, Kranju (z godbo), Bizoviku, Litiji (z godbo), Komendi, Krškem, Radečah, Begunjah (z zastavo), Starem Trgu pri Ložu (z zastavo), Hradeku za ormoško okolico, Metliki (z zastavo), Kamniku, Igu, Lukovici, Mengšu, Rudolfovem (z godbo), Radovljici (z zastavo in godbo), Škofji Loki, Viču-Glincah, Domžalah (z godbo), Mostah, Cerkljah, Trsatu-Šušaku, Borovnici, Breznici, Železnikih; pevsko društvo »Lipa«, družba sv. Cirila in Metoda, pevsko društvo »Ljubljana« (z zastavo), slov. zidarsko in tesarsko društvo (z zastavo), slov. kolesarsko društvo »Ilirija«, ljublj. telovadno društvo »Sokol« (z zastavo). Iz zanesljivih virov čujemo, da mestna občina ljubljanska pogosti po blagoslovljenju »Mestnega doma« goste v »Narodnem domu« in da bo mesto z zastavami okrašeno. »Mestni dom« bo blagoslovil v prisotnosti občinskega sveta in različnih honoracij stolni župnik veleč. gospod kanonik Erker.

(Zdravniška zbornica kranjska) nam je doposlala obširno tiskano poročilo o zadnji seji. Temu poročilu povzamemo, da šteje sedaj 80 članov. Dr. Boeck poroča o honorarju za izvanredna kazensko-sodna poslovanja. Zbornica je sklenila z ozirom na gotove slučaje, da se odkloni vsako povabilo za posredovanje kot izvedenec pri sodišču. Ako pa se kdo odzove povabilu, naj se za oddajo strokovnjaškega mnenja v izvanrednih sodniških slučajih zahteva za prvo uro 10 gld., za vsako nadaljno uro po 5 gld. Zbornica pooblašča svojega zastopnika pri prihodnjem sestanku avstr. zdravniških zbornic, da spravi to vprašanje v razgovor in sploh o tarifnih sodnih zdravnikov. Dalje zbornica sklone, da je proti časti zdravniškega stanu, ako se sprejme nižji honorar ko 3 gld. za zdravniško spričevalo pri ljudskem zavarovanju. Dr. Arko poroča o vprašanju dež. odbora glede enotne ureditve zdravniškega honorarja privatne prakse v posameznih zdravstvenih okrožjih ter nasvetuje odgovoriti, da je z ozirom na nezadostno število okrožnih zdravnikov sedaj vsaka prememba zdravniškega tarifa nemogoča. Namestiti bi se morali novi zdravniki s primerno višjo plačo. To vprašanje pride še na vrsto v prihodnji seji. Dr. Gregorič poroča o načrtu pogodbe okrajne bolniške blagajne ljubljanske z zdravniki. To vprašanje se vleče že dve leti, sedaj se je doseglo oboestransko sporazumljenje.

(Iz Rateč na Gorenjskem.) Ponesrečena Ivana Stein je bila doma s češko-saksonske meje ter učiteljica v Hiezingu na Dunaju. Akoravno stara že 57 let, gibala se je kakor mlado dekle, poznana zaradi tega kot dobra turistovka, poleg tega omikana in blaga ženska. Prehodila je vse planinske kraje po Tirolskem in v Švici, oblezla več visokih gora in se v zadnjem času zanimala posebno za naše slovenske planine. Odpust, katerega so jej dovolili zaradi hude nervoznosti, preživela je na Gorenjskem, deloma v Kranjski Gori, zadnja dva meseca pa v Ratečah. Ves pretečeni teden je govorila, da mora iti na Mangart, toda zaradi pomanjkanja pripravne družbe ni mogla iti. Dne 26. avgusta pa se odpravi jutraj ob šestih

skozi Planico na Ponco (2258 metrov), kamor je po zaznamovani poti srečno prišla. A ni jej bilo dovolj. Namesto da bi se vrnila z vrha nazaj na Planico, poda se po neznani poti na drugo stran v dolino proti belopeškemu jezeru. Pastirji, ki poznajo to pot, pripovedujejo, kako je grda in nevarna, zato je revica svoj predrzni pogum plačala žalobno s svojim življenjem. Šla je že precej časa po oni strani, toda slednjič ji bržkone spodrsne, da pade čez navpično, kakih 200 metrov visoko steno in obleži med skalovjem. Smrt bržkone ni bila mučna, pač pa strašna. Truplo so našli dne 28. avgusta ob devetih zjutraj ter je z veliko težavo in v smrtni nevarnosti spuščali na vrvi od stene do stene. Po dvanajsturnem naporu so je slednjič pripeljali v mrtvašnico na rateško pokopališče, kjer so je položili na zelenjem in cvetjem okrašen oder. Pogreb, ki se je vršil 29. avgusta ob šestih zvečer, je bil ginljiv in slovesen. Njenih sorodnikov ni mogel priti nobeden k pogrebu, zato jej je pa ljudstvo napravilo sijajen spreved, kakoršnega še morebiti ni imel noben domačin. Občinski zastop, gasilno društvo, šolska mladina in veliko število družih ljudi jo je sprejelo k zadnjemu počitku. Radovljiska podružnica slovenskega planinskega društva jej je položila na grob velik svež venec, prepleten s planikami in z napisom:

Planine naše krasne,
Ki si ljubila jih srčno:
Otožno te z višave jasne
Poslednjikrat pozdravljajo.

Tem lepim besedam pristavljamo krščansko voščilo: Naj počiva v miru njena duša, katero je mnogo dobrih del usmiljenja sprejelo v večnost!

(Kaj laž premore.) »Slov. Gosp.« se poroča iz Celja: »Tvorica lažij o Slovencih« bi se lahko imenovalo nemčursko Celje, ki kopači z neumorno marljivostjo, z največjo strastjo laži in obrekovanja o nas Slovencih ter jih razširja in pošilja po svetu. »Celjska žaba« roma s temi lažmi težko obložena po svetu in okužuje s svojim lažnjivim duhom vse svoje sovrstnice, ki jemljejo poročila iz njenega vira. To se godi s tako nesramno pogumnostjo, da bi človek skoro trdil, laž zoper Slovence je v zakonu zapovedana! Nemčurjem ne zadostujejo gorostasne lažnjive novice o celjskih bojih, s katerimi so svet trapili poročevalci, ki so sami najhuje napadali Slovence kakor Čehe, ki so takorekoč z eno roko udrihali po glavah Slovencev, z drugo pa pisali poročila, da jih Slovenci napadajo! Ni njim zadosti, da so svoje »bratce« pridobili zase, ampak hočejo na vsak način prepričati ostale treznomisleče, ki so dosedaj sodili po svoji zdravi pameti; tudi to morajo verjeti, da so celjski Nemci popolnoma nedolžni, kakor beli golobi, ti črni vrani, Slovenci pa vse nesreče krivi. To vse hočejo doseči z grdo nesramno pobalinsko lažjo! In kakor je že na svetu navada, da se lažniku več verjame nego pravičniku, zdi se, da imajo Nemci s svojim politično lažnjivim aparatom uspeh. Saj sta solicitor Bovha in učitelj Gostinčar, katera sta se upala braniti svoje življenje proti roparski druhalji — še sedaj v ječi! V omenjeni tvornici pa se z vedno večjo marljivostjo vstvarjajo ter pošiljajo med svet liki slabo blago v židovskih tovarnah — najgrše laži o Slovencih. Kako grozne neresnice je prinesla »Celjska žaba« o slavnosti v Sevnici! Med družimi lažmi nahaja se tudi ta, da so Slovenci neko cesarsko zastavo dvakrat odstranili, pa še drugih hujših protidinastičnih dejanj nas je dolžila. Resnica pa je, da se je zvečer pri koncertu, ko je zaigrala godba avstrijsko himno, pojavil avstrijski čut Slovencev prav lepo v tem, da se je občinstvo vzdignilo raz sedeže, z odkrito glavo poslušalo ter končno z gromovitimi živio-klici dalo duška svojemu domoljubju. Ravno v Sevnici se je lepo pokazal razloček med slovensko in nemško omiko, katero slednjo imamo sedaj v Avstriji priliko občudovati. Nasproti roparsko razuzdanim nemčurjem v Celji vedli so se Sokoli v Sevnici mirno, dostojno in možato. Lahko bi se bili osvetili nad Celjani in jim vrnili nad njih sevniskimi bratci, milo za drago, saj prilike in povoda so imeli dovolj: Se-li jim niso ti mlečnozobi paglavci s plavicami na prsih nastavljali na pot, li ni nekaj teh nopalado z narodnimi trakovi okrašene otroke in ali niso nadalje te sevniske bele vrane opijanile nekega hlapca in ga potem nahujskale, da je vrgel kamen za Sokoli? Toraj povoda dovolj, da bi bili tudi Sevničani rabili svoj »Hausherrenrecht«, na

katerega se celjski nemčurji vedno sklicujejo. Pa to se ni zgodilo. Lahko bi bilo ta dan ljudstvo vsem nemčurske ostanke dr. Kautschitscha v prah zdrobilo — a vkljub njih izzivanjem ni se jim skrivil niti las! In zakaj ne? Kratko zaradi tega, ker mi Slovenci nismo oni krivi preroki prepira, razdora in sovraštva med narodi, kakoršne se kažejo Nemci, nismo apostoli boja in prelivanja krvi, pač pa si prizadevamo biti apostoli miru. Lahko bi še razkrili sto in sto drugih laži nemške celjske klike, a škoda je vsake besede, katera se proti tem neznajnim nasprotnikom zgubi. Lahko si jih pa tudi vsak količjak nepristransk človek sam razkrije. Vkljub temu, da se kaže, kakor da bi nemške laži slavile svojo zmago, ne obupamo: konečna zmaga je bila in še bo zmiraj zmaga pravice. In to zmago bomo slavili prej ali slej tudi mi zatirani Slovenci!

(Nemški Celjani) se še vedno niso spametovali. Minolo nedeljo v noči so se vozili iz Vitanja v Celje in celo pot hajlali ter streljali iz revolverjev v slovenske hiše. Orožniki zasledujejo predrzne zločince. Govori se, da je tvrdka Rakuševa prodala že okoli 200 revolverjev. Ti kričači pa so tudi jako bedasto-smešni. Tako so nedavno pripeljali pred sodišče neko staro ženico, češ, ta bo pričala, da je med Slovenci krožila pola s pozivom, naj se Nemci postrelé in iz njih — golaž kuha. Celjski nemčurji naj drugod iščejo Kani-balov, a ne med Slovenci.

(Odlikovanje.) Znani čebelar M. Ambrožič iz Mojstrane je na čebelarskem shodu v Koloniji dne 29. avgusta dobil srebrno svetinjo in 30 mark.

(V Planici), kjer v nedeljo otvoré novo kočo, bode tem povodom pod milim nebom sv. maša ob 1/2, 12. uri.

(Novi zvonovi.) V Samassovi livarni je posvetil danes dopoldne pred. gosp. generalni vikarij kanonik Flis 9 novih zvonov in sicer štiri (1852, 853, 557 in 407 kg) za župno cerkev v Železnikih; štiri (634, 414, 295 in 189 kg) za župno cerkev sv. Trojice v Grosswilfersdorfu na Štajerskem, in jednega (52 kg) za kapelo sv. Elija župnije Samarica na Hrvaškem.

(Kontrolni shodi) v litjskem okraju se bodo vršili: Dne 24. oktobra v Zagorju ob Savi za občino Zagorje; dne 25. in 26. oktobra za ostale občine litjskega sodnega okraja in 28. oktobra za občine zatiškega sodnega okraja.

(Strelne vaje) v Krškem so končane. Topničarji so včeraj in danes odpotovali.

(Efektua tombola) je dovoljena gasilnemu društvu v Kranju; čisti dohodek je namenjen za napravo orodja.

(Upravne Mirne) so vendar pričeli. Finančno ministerstvo je dovolilo, da bodeta prispevke udeležencev, kateri znašajo 22.000 gld., z novim letom pričela pobirati davčna urada v Mokronogu in Trebnjem.

(Oblak se je utrgal) v ponedeljek nad občino črnomošnjiško. Takega deževja ne pomnijo že 30 let. Travniki in polje so bili pod vodo, tudi po vinogradih je precej škode.

(Ogenj.) Dne 23. avgusta so v Podkrajju na Vipavskem Fr. Preglju pogorela gospodarska poslopja z vsemi pridelki, Juriju Kobalu pa hiša; prvi ima škode nad 2000 gld., drugi pa okoli 1700 gld.

(Dva nova železna mostova) so te dni dovršili čez motniški potok v Motniku; kolavdacija se vrši 9. t. m.

(Žalosten dogodek.) Dne 25. avg. je v Laporju pogorel posestnik Štefan Kač. Triletni sinček je zakuril pod kolarnico in zgorela so gospodarska poslopja in hiša. Nesrečni gospodar je v svoji obupnosti hotel otroka vreči v ogenj, a so mu ga ljudje iztrgali iz rok. Zvečer je orožnik moža odvedel v zapor. Pravijo, da se mu pamet meša. Stariši, pazite na otroke.

(Utonil) je 26. avg. v Ščavnici 50 letni F. Gomzi iz Selišč pri Sv. Juriju. Na travniku so kosili. Ko dovrše delo, gre se kopat. Ker je bil dober plavač, niso se zmenili zanj. Kar zapazijo, da se potaplja. Ko je došla pomoč, je bil že mrtev.

(Občinske volitve v Dalmaciji) so bile v sredo končane; trajale so nad mesec dni. Italijani so zmagali v Zadru brez odpora, a po ostali Dalmaciji so doživeli pravo katastrofo. V nekem pogledu je srbska stranka še na slabšem od laške. Srbi so zgubili Dubrovnik, Skradin in Budvo.

(Zdravje v Ljubljani) od 20. do 26. avgusta: Število novorojencev 18, mrtvorojencev 1, umrlih 24; mej njimi za ošpicami 1, za grižo 1, za jetiko 5, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 16. Med njimi je 7 tujcev in 10 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: 1 za ošpicami in 3 za grižo.

(Mrtvec ogorel.) V deželni bolnici v Celju je umrl neki protestantski železniški uradnik. Celjsko pogrebno društvo, ki je v nemških rokah, pa je pustilo mrtveca na odru pri gorečih svečah brez vsacega čuvaja. Od sveč pa se je unel ogenj in drugi dan so našli mrliča pol ožganega.

(Trgovinsko ministerstvo) naznanja tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da je glasom poročila konzulata v Madridu ponudbena razprava za dobavo 14.000 l. olivinega olja, 10.000 kg. jekla za orožje, 11.000 kg. žveplene kisline, 225.000 škatlic iz lepenke za patrone, 200.000 kg. premoga, i. d. v., 8.100 kg. železnega pleha, 11500 usnatih zaklopnih za bajonetne nožnice, 1.100 kg. usnja, 4000 lesnih podnic po 9 črveljev dolgih, — za »fabriko de armas v Toledo« določena na dan 25. septembra t. l. Ponudbe, pisane na španskem kolekovanem papirju, je najkasneje do navedenega dne poslati pod naslovom: »Presidente de la Junta de Subasta de la Fabrica de armas de Toledo« v Toledo. Varščina znaša 5% proračuna. Natančnejši podrobni pogoji razvideti so iz izrezka lista »Gazeta de Madrid« z dne 18. avgusta tega leta, ki leži pri c. kr. trgovinskem muzeju na Dunaju.

(Velik želedec.) Aleksandrov polk v Berlinu je imel jarca, ki je s svojimi vratolomnimi skoki zabaval vojake. V zadnjem času pa je jarec tako podivjal, da so ga prodali mesarju. Ta ga zakolje in najde v železcu tri funte svinca od vojaških krogelj, nekaj žebeljev in kos vrvi. Ni čuda, če je jarec kozle preobračal.

Društva.

(Dirka zvezeslovenskih kolesarjev) z Reke v Ljubljano utegne biti jako zanimiva. Oglasilo se je že lepo število dirkačev. Po dirki je ob 1/8. uri zvečer v Švicariji prijateljski sestanek vseh kolesarjev. Pri tej priliki se tudi razdele darila (L. darilo je elegantno Styria-kolo). Ker sodeluje iz posebne prijaznosti pevski zbor »Slavce«, ne bo manjkalo zabave. Prijatelji kolesarjev so dobro došli.

(Mestna hranilnica v Kranji.) V mesecu avgustu vložilo je 210 strank 17.076 gld. 1 kr., vzdignila pa 201 stranka 23.453 gld. 1 1/2 kr.; 33 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil 35.110 gld., stanje vlog 922.884 gld. 49 1/2 kr., stanje hipoteknih posojil 588.534 gld. 15 kr., denarni promet 128.722 gld. 6 kr.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca avgusta 1899 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 721 strank 293.573 gld. 26 kr., 640 strank pa vzdignilo 297.881 gld. 39 kr.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 1. septembra. Baron Chlumecky se je v sredo odpeljal v Ratot, na posestvo ogerskega ministerskega predsednika pl. Szella. Iz tega sklepajo mnogi, da grof Thun odstopi

in da je baron Chlumecky bodoči mož, ki bi napravil red v Avstriji. Toda jako dvomljivo je, da bi baron Chlumecky ublažil nasprotja. Ako pride nova vlada in prekliče jezikovni naredbi, morali bi Čehi v opozicijo.

Dunaj, 1. septembra. Na shodu socijalnih demokratov je sinoči dr. Adler poročal o dogodkih na Češkem. Zaradi napadov na vlado je bil shod razpuščen, vsled tega velik krik. Policija je udrila v dvorano in naredila mir.

Dunaj, 1. septembra. Sinoči je zopet okoli 200 nemških nacionalcev napalo Čeha; pobili so okna neke gostilne, kjer je bila češka družba; več oseb so zaprli.

Spljet, 1. septembra. Nadvojvoda Karol in bavarska princezinja Ludovika sta položila venec na grob pri eksploziji torpedovke »Adler« ponesrečenih mornarjev. Včeraj sta odpotovala v Kotor.

Nisa, 1. septembra. Z včerajšnjim trinajstim glavnim zborovanjem se je zaključil 46. nemški katoliški shod. Prihodnji katoliški shod se vrši v Bonnu.

Berolin, 1. septembra. Pruska vlada je izdala nastopni odlok, ki ga objavlja »Reichsanzeiger«: Ne samo višji politični uradniki, marveč tudi kraljevi deželni svetniki so pozvani, da zastopajo znane jim vladne nazore, olajšujejo izvedbo njene politike posebno v važnih vprašanjih in vzbujajo v ljudstvu za nje razum in veselje. V nikakem slučaju pa ne smejo obteževati vladnih korakov s svojim lastnim prepričanjem in sodbo. Upamo, da bo to zadostovalo, in pričakujemo, da politični uradniki ne bodo dali novega povoda za nadaljne korake.

Berolin, 1. septembra. Okoli 20 uradnikov bo iz službe odpuščenih.

Pariz, 1. septembra. Dosedaj je 127 poslancev podpisalo zahtevo, naj vlada takoj skliče parlament. Njih želja se pa kot želja znatne manjšine najbrže ne bo tako dolgo vpoštevala, dokler ni dognana revizija Dreyfusove pravde.

Oporto, 1. septembra. Za kugo je zbolelo okoli 60 oseb, 24 umrlo. Ljudje zapuščajo mesto, kjer je velika draginja.

Havana, 1. septembra. Kakor vse kaže, so vstasi v republiki San Domingo vendar le dosegli svoj namen. Izvoljeni Figuero se je odpovedal predsedstvu in vstaškega voditelja Imenezza, ki hrepeni po predsedniški časti, so posredovanjem glavnega guvernerja na Kubi oprostili. Ta korak ameriške vlade je nov dokaz, da zmaguje v San Domingo Amerikanom prijazna stranka.

Umrli so:

30. avgusta. Angela Erjavc, kurjača hči, 7 1/2 meseca, Kolodvorske ulice 11, catarrh. gastro intest.

31. avgusta. Marija Gale, delavca hči, 6 mesecev, Cerkvene ulice 21, črevesni katar.

V bolnišnici:

27. avgusta. Elizabeta Kavčnik, gostijaj 76 let, ostarelost.

— Jera Birk, doinarica, 76 let, ostarelost.

28. avgusta. Franc Selan, doinar, 49 let, srčna hiba.

— Franciška Hafner, kajzarja hči, 7 dni, eclampsia et icterus neonatorum.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 31. avgusta 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl.	8.52	do gl.	8.54
» » pomlad	»	8.84	» »	8.86
Rž za jesen	»	6.92	» »	6.94
» » pomlad	»	7.20	» »	7.21
Turšica za sept.-okt.	»	5.18	» »	5.20
» » maj-junij	»	5.35	» »	5.37
Oves za jesen	»	5.35	» »	5.37
» » pomlad	»	5.84	» »	5.85

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Podlaga v 24 urah
31	9. zvečer	735.4	17.2	sl. sever	jasno	
1	7. jutraj	735.5	14.1	sr. jvzh.	megla	0.0
	2. popol.	733.9	23.9	sr. jug	jasno	

Srednja večerajnja temperatura 17.7. normale: 17.0°.

Pilnati osečki za saženje parketnih tal dobé se pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciškanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 24 11—5

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča:

Filoteja sv. Franciška Sal. ali naved k bogeljubnemu življenju. S pridejanim molitvenikom. Po francoskem izvirniku poslovenil Ant. Kržič. Stranij XVI + 503. V usnji z marmorno ali rudečo obrezo 90 kr., z zlato obrezo 1 gld. 20 kr. Po pošti 10 kr. več.

Pot v nebesa ali življenje udov tretjega reda sv. Franciška Ser. ki med svetom živi. Spisal o Nikolaj Meznarič, 5. pomnoženi natis. Stranij VI + 583. V usnji z marmorno ali rudečo obrezo 90 kr., z zlato obrezo 1 gld. 20 kr. Po pošti 10 kr. več.

Oboje je dobiti tudi v prodajalnici kat. tiskovnega društva (prej H. Ničman).

Šivalnih strojev tovarniška zaloga

Ivana Jax-a

v Ljubljani, Dunajska cesta 13

priporoča svoje pripoznano najboljšo

šivalne stroje

za domačo porabo in obrtniške potrebe.

ilustrovani ceniki zastoj in franko.

712 20—1

Telefon števil 135.

Kupuje in prodaja vse zdalej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet števil 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po 4 1/2 %. Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 31. avgusta.		Dne 31. avgusta.		Dne 31. avgusta.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 30 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 25 kr.	Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 20 »	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » 50 »	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	185 » — »
Avstrijska zlata renta 4%	117 » 95 »	Državne srečke l. 1884, 100 gld.	194 » 75 »	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 90 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 » 40 »	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 » 40 »	Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » 50 »
Ogerska zlata renta 4%	117 » 90 »	Tisne srečke 4%, 100 gld.	139 » 75 »	Salmove srečke, 40 gld.	84 » 25 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	95 » 80 »	Dunavske vravnave srečke 5%	128 » — »	St. Genois srečke, 40 gld.	84 » — »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	905 » — »	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 » 60 »	Waldsteinove srečke, 20 gld.	62 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	885 » 70 »	Posojilo goriskega mesta	112 » — »	Ljubljanske srečke	23 » — »
London vista	120 » 60 »	4% kranjsko deželno posojilo	— » — »	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 » 50 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 90 »	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 » 90 »	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3220 » — »
20 mark	11 » 77 »	Priporitetne obveznice državne železnice	215 » 25 »	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	436 » — »
20 frankov (napoleonondor)	9 » 55 1/2 »	» » južne železnice 3%	163 » — »	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	72 » 50 »
Italijanski bankovci	44 » 40 »	» » južne železnice 5%	118 » 50 »	Slovena avstrijska stavbinska družba	104 » 50 »
C. kr. cekini	5 » 70 »	» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »	Montanska družba avstr. plan.	291 » 95 »
				Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	180 » — »
				Papirnih rubljev 100	127 » 50 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zrupe pri firebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako firebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.